

Ο φορολογικός έλεγχος σχετικά με την προσαύξηση της περιουσίας

Των ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ
και ΤΖΕΝΗΣ ΠΑΝΟΥ

Επανερχόμεθα στο ζήτημα της προσαύξησης περιουσίας, με το οποίο είκαμε ασχοληθεί σε προηγούμενο άρθρο μας, επειδή έχουμε πολλά ερωτήματα από φορολογουμένους που αντισυχούν πιθανότατα εξαιτίας των πρόσφατων δημοσιευμάτων για ελέγχους φυσικών προσώπων που εμφανίζονται σε καταλόγους του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (ΚΕΦΟΜΕΠ).

Σχετικά με αυτό το θέμα, οι φορολογούμενοι πρέπει να γνωρίζουν ότι, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις (παράγραφος 4 του άρθρου 21 του ν. 4172/2013) και τον προϊσχύοντα νόμο 2238/1994 (παράγραφος 3 άρθρο 48), κάθε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από παράνομη ή αδικαιολόγητη ή άγνωστη πηγή ή αιτία, θεωρείται κέρδος από επι-

χειρηματική δραστηριότητα και φορολογείται αναλόγως.

Φορολογητέα προσαύξηση περιουσίας προκύπτει από φορολογικούς ελέγχους που συνοδεύονται από άνοιγμα τραπεζικών λογαριασμών ή από την εφαρμογή των έμμεσων τεχνικών ελέγχου από την ελεγκτική αρχή, η οποία υποχρεούται να λάβει υπ' όψιν της τα ακόλουθα:

Η φορολογητέα ύλη που θα προκύψει εις βάρος του φορολογουμένου πρέπει να είναι πραγματική και τεκμηριωμένη.

Πεζικό λογαριασμό του ίδιου δικαιούχου, ανεξάρτητα από το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από αυτήν και ανεξάρτητα από την απόλυτη αριθμητική ταυτοποίηση των δύο, «τεκμαίρεται επαρκώς και προς όφελος του φορολογουμένου» διτι προίλθε από προπογόνην ανάληψή του από ήδη φορολογηθέντα κεφάλαια του.

Δεν θεωρείται αδικαιολόγητη προσαύξηση περιουσίας η πίστωση σε λογαριασμό χρηματικού ποσού του οποίου η προέλευση είναι εμφανής. Αυτό ισχύει ακόμα και αν αυτό το ποσό δεν έχει συμπεριληφθεί στις σχετικές δηλώσεις φο-

ρολογίας εισοδήματος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο καταλογισμός του φόρου γίνεται αναλόγως του είδους του εισοδήματος (π.χ. από ακίνητα, από κεφάλαιο κ.λπ.).

Η μη προσκόμιση στοιχείων λογαριασμών ημεδαπής, λόγω αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης των σχετικών δικαιολογητικών (π.χ. διότι έχει παρέλθει ο χρόνος υποχρέωσης διαφύλαξης των σχετικών αρχείων από το τραπεζικό ίδρυμα) συνεπάγεται την αποδοχή των ισχυρισμών του φορολογουμένου, εκτός αν η φορολογική αρχή διαθέτει άλλα στοιχεία απόρριψης των ισχυρισμών του.

Εφόσον η απόκτηση κάποιας επένδυσης έλαβε χώρα σε χρόνο εκτός των φορολογικών ετών που ελέγχονται, ή το εισερχόμενο έμβασμα αλλοδαπής προέρχεται από καταθέσεις /εισοδήματα προγενέστερων ετών, οι σχετικές πιστώσεις θεωρούνται δικαιολογημένες για το ελεγχόμενο διάστημα και δεν

θεμελιώνουν επέκταση του φορολογικού ελέγχου σε αυτά τα προγενέστερα έτη.

Το ποσό τραπεζικού λογαριασμού που τροφοδότησε έμβασμα και θεωρήθηκε προσαύξηση περιουσίας φορολογείται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα της διαχειριστικής περιόδου κατά την οποία εισήχθη πρώτη φορά στην περιουσία του δικαιούχου του λογαριασμού. Η μεταφορά του με έμβασμα από τραπεζικό λογαριασμό δικαιούχου σε άλλον τραπεζικό λογαριασμό του (στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή) δεν αποτελεί προσάρξη της περιουσίας του.

Πιστωση η οποία αποδεδειγμένα προέρχεται από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογείται ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα και υπόκειται σε λοιπές φορολογίες (π.χ. ΦΠΑ) εφόσον δεν έχει ήδη φορολογηθεί.

Πριν από την εφαρμογή των έμβασων τεχνικών ελέγχου, η ελεγ-

κτική αρχή καλεί τον ελεγχόμενο με επιστολή να υποβάλει πίνακα για τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία και ερωτηματολόγιο τρόπου διαβίωσης, ώστε να έχει στη διάθεσή της τα στοιχεία που χρειάζονται για την εφαρμογή των νέων τεχνικών ελέγχου. Αυτά τα στοιχεία λαμβάνονται σε οικογενειακή βάση όχι μόνο του φορολογουμένου, αλλά και της συζύγου και των προστατευόμενων μελών.

Οι φορολογούμενοι που έχουν ενδείξει ότι θα ελεγχθούν, ίσως είναι σκόπιμο να ζητήσουν από τον λογιστή ή τον φοροτεχνικό τους να εφαρμόσει τις τρεις έμμεσες τεχνικές ελέγχου, αρχικά για κάποια από τα έτη 2014-2016, για να διαπιστώσουν αν προκύπτει «αδικαιολόγητη προσαύξηση περιουσίας».

* Ο κ. Γιώργος Σαμοθράκης και η κ. Τζένη Πάνου και είναι υπεύθυνοι του Φορολογικού Τμήματος της ASnetwork (www.as-network.gr).

